

Iepirkumu uzraudzības
birojs

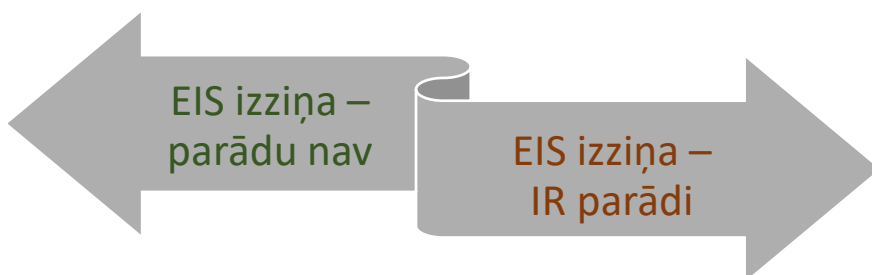
Neizpildītu saistību nodokļu jomā neesības apliecināšana

Publisko iepirkumu likuma 9. panta astotās daļa un 42. panta otrās daļas 2. punkts nosaka, ka pasūtītājs izslēdz kandidātu vai pretendentu no dalības iepirkuma procedūrā (iepirkumā), ja ir konstatēts, ka:

(1.datums) kandidātam pieteikumu un pretendentam piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējā dienā vai

(2.datums) dienā, kad pieņemts lēmums par iespējamu iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, Latvijā saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām”¹ vai valstī, kurā tas reģistrēts vai kurā atrodas tā pastāvīgā dzīvesvieta, saskaņā ar attiecīgās ārvalsts normatīvajiem aktiem ir neizpildītas saistības nodokļu (tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas) jomā.

Pasūtītājs pārbaudi veic Elektronisko iepirkumu sistēmā

(pasūtītājs nosaka termiņu pierādījumu par neizpildītu saistību nodokļu jomā neesību iesniegšanai – 3 darbdienu pēc informācijas nosūtīšanas dienas)

¹ Neizpildītas saistības nodokļu jomā: 1) nodokļu parāds kopsummā pārsniedz 150 euro vai 2) nav iesniegtas nodokļu deklarācijas (likuma „Par nodokļiem un nodevām” 7.4 pants)

Kandidāts vai pretendents, lai apliecinātu saistību nodokļu jomā izpildi saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 42. panta sesto daļu iesniedz šādus pierādījumus²:

1) izziņu no Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (turpmāk – EDS), par to, ka attiecīgajai personai nebija neizpildītas saistības nodokļu jomā, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu parādu;

2) pašvaldības izdotu izziņu, ja konstatēts nekustamā īpašuma nodokļa parāds;

3) citus objektīvus **pierādījumus par nodokļu parādu neesību vai nodokļu saistību izpildi.**

Likumā uzskaitīto pierādījumu veidu skaidrojums:

Izziņa no VID EDS - kandidāta vai pretendenta savā EDS profilā sagatavota izziņa “Izziņa par nodokļu parādu”.

! VID vērš uzmanību, ka gadījumā, ja EDS sagatavotajā izziņā „Izziņa par nodokļu parādu” uzrādīta informācija, ka nav nodokļu (nodevu) parāda, bet ir atzīme “Precīzu informāciju par nodokļu nomaksas stāvokli VID nevar sniegt, jo nodokļu maksātājs nav iesniedzis visas deklarācijas, kuras šo stāvokli uz XX.XX.202X var ietekmēt.”, tas nozīmē, ka nodokļu maksātājs nav iesniedzis deklarācijas, kurām uz attiecīgo datumu iestājies samaksas termiņš un šāda izziņa viennozīmīgi neapliecina VID administrēto nodokļu (nodevu) parādu neesību konkrētajā datumā³.

Piebilde – minētā izziņa attiecas uz nodokļu saistību – nodokļu parāds – apliecināšanu un nav vērtējama nodokļu saistības – neiesniegtas deklarācijas –, kuru termiņš kavēts vairāk par 15 dienām, apliecināšanu⁴.

Atbilstoši likuma „**Par nodokļiem un nodevām**” 7.⁴ panta 2. punktam nodokļu parāds, kura summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 150 *euro*, netiek uzskatīts par parādu minētā regulējuma tvērumā, ja VID vai pašvaldības kompetentā institūcija ir izdevusi lēmumu, ar kuru maksājuma termiņš ir pagarināts, sadalīts termiņos, atlikts vai atkārtoti sadalīts termiņos.

² Publisko iepirkumu likuma 42. panta piektās daļas 1. punkta “c” apakšpunkts

³ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 7.⁴ panta 2. punkts

⁴ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 7.⁴ panta 2. punkts

VID lēmumu veidi:

- * Lēmums „*Par samaksas termiņa pagarinājuma piešķiršanu*” un lēmums “*Par samaksas termiņa pagarināšanu*” – pieņemti atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām” 24. panta pirmajai un 1.³ daļai.

No lēmuma pieņemšanas datuma par parādu netiek uzskatīta nodokļu summa, par ko pieņemts lēmums. No minētā datuma parāds netiek uzrādīts VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē.

! VID vērš uzmanību, ka līdz lēmuma pieņemšanas dienai tiek uzskatīts, ka ir parāds un tas tiek uzrādīts VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē.

- * Lēmums „*Par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi*” – pieņemts atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām” 26. panta vienpadsmitajai daļai.

Šāds lēmums nav uzskatāms par nodokļu parāda neesības apliecinājumu atbilstoši Publisko iepirkumu likumam un uzskatāms, ka **IR nodokļu parāds**.

! Šāds lēmums tiek pieņemts par jau esošu un piedzenamu nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi un ir uzskatāms par parādu, līdz ar to gan EDS izziņā “Izziņa par nodokļu parādu”, gan VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē tiek uzrādīts kā nodokļu parāds.

Ar plašāku informāciju par kārtējo un nokavēto nodokļu maksājumu sadalīšanu termiņos var iepazīties VID tīmekļa vietnē: <https://www.vid.gov.lv/lv/kartejo-un-nokaveto-nodoklu-maksajumu-sadalisana-terminos>

Citi objektīvi pierādījumi varētu būt:

- VID informatīva vēstule ar situācijas skaidrojumu gadījumā, ja rodas neatbilstības/nesakrītības Elektronisko iepirkumu sistēmā un VID Publiskojamo datu bāzē esošajai informācijai ar VID informācijas sistēmās uzrādītajiem datiem;
- nodokļu administrācijas (pašvaldības) apliecinājums, ka attiecīgajā datumā nav nodokļu parāda⁵;
- nodokļu administrācijas (pašvaldības) apliecinājums, ka nodokļa maksājums ir saņemts valsts vai pašvaldības budžetā attiecīgajā datumā;
- pirmreizējās un precizētās deklarācijas izdrukas no EDS, kā arī pretendenta paskaidrojums par pirmreizējā deklarācijā aprēķinātā nodokļa, kas radīja parādu, nesamaksāšanas iemeslu un kļūdu rašanās iemeslu iesniegtajā deklarācijā, kā arī paskaidrojumam pievienotie pierādījumi, kas apliecina paskaidrojumā minētos faktus.

*Deklarācijas iesniegšanas un maksāšanas termiņus var pārbaudīt VID tīmekļa vietnē:
<https://www.vid.gov.lv/lv/nodokli/zem-koņkrēta-nodokļa-sadaļā-“Deklarāciju-iesniegšanas-un-nodokļu-nomaksas-termiņi”>.*

! VID vērš uzmanību, ka nodokļu maksātājam vispirms jāiesniedz deklarācija (viens termiņš), bet pēc tam jāsamaksā (otrs vēlāks termiņš) iesniegtajā deklarācijā aprēķināto nodokļu summu. Ja deklarācija tiek precizēta, samazinot maksājamo summu, vienotajā nodokļu kontā veidojas neattiecināta iemaksa, kuru nodokļu maksātājs var pieprasīt atmaksāt vai izmantot citu saistību segšanai. Gadījumā, ja nodokļu maksātājs iesniedza deklarāciju un aprēķināja maksājamo summu, bet to noteiktajā termiņā nesamaksāja, radot parādu, tad pasūtītājam jāvērtē paskaidrojumā norādītos apstākļus kopsakarā ar citiem pierādījumiem, lai secinātu, ka sākotnējā deklarācija bija kļūdaina, bet precizētā deklarācija ir pareiza.

Pasūtītājam ir jāizvērtē, vai dokumenti ļauj viennozīmīgi konstatēt, ka nodokļu parāds faktiski radies kļūdainas deklarācijas iesniegšanas (nevis nodokļu maksātāja izvairīšanās no nodokļu samaksas pienākuma) dēļ. Pretendentam nevar tikt liegtas tiesības novērst kļūdainas deklarēšanas sekas (sk. Senāta 2022. gada 28. janvāra spriedumu Nr. SKA-83/2022). Jāņem vērā, ka deklarācijas precizējumu sakarā VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē netiek mainīts nodokļu nomaksas stāvoklis ar atpakaļejošu datumu (attiecībā uz datumu, uz kuru tiek veikta nodokļu nomaksas pārbaude). Šādā gadījumā piedāvājumu nebūtu pamata noraidīt, jo pasūtītājam jebkurā gadījumā jāvērtē tas, vai nodokļu parāds pats par sevi faktiski ir bijis.

Par citiem objektīviem pierādījumiem neuzskata:

- pretendenta veiktā maksājuma uzdevuma kopiju;
- pretendenta nodokļu administrācijai (VID vai pašvaldībai) iesniegtu iesniegumu par nodokļu samaksas termiņa pagarināšanu.

⁵ VID administrēto nodokļu parādu gadījumā pierādījums nodokļu parāda neesībai ir tikai izziņa no EDS